

Мансабдорон мавҷудияти кадом як маҳдудият дар омӯзиши забони арабиро дар Тоҷикистон рад мекунанд, аммо ҳаводорон дар пайдо кардани курсҳои омӯзишии ин забон мушкул доранд.

Ба саҳифаи мо дар [Фейсбук](#) обуна шавед!

Меҳрангез Турсунзода, рӯзноманигори тоҷик талош кард барои бародари 12-солааш курси омӯзиши забони арабӣ пайдо кунад. Вале ба гуфтаи ӯ дар рӯйхати марказҳои забонамӯзии пойтахт арабӣ дида намешавад.

Меҳрангез Турсунзода. Акси шахсӣ

“Бародари ман бо забонҳои тоҷикӣ, русӣ ва англисӣ озод суҳбат мекунанд. Ӯ ба забони арабӣ ҳам таваҷҷуҳ дорад, аз ин рӯ тасмим гирифтем, ба курси забони арабӣ биравем. Мутаасифона, ягон марказе пайдо накардем, ки ин забонро биомӯзонад”, - мегӯяд Меҳрангез.

Ба гуфтаи вай, дар сомонии маъруфи эълонҳои ройгон - Somon.tj мешавад эълони чандин омӯзгореро пайдо намуд, ки хоҳишмандонро ба омӯзиш фаро мегиранд.

Аммо Меҳрангез аз фиристодани бародари ноболиғаш ба суроғи чунин афрод хавф дорад.

“Ҳолатҳои мағзшӯӣ шудани наврасон дар машғулиятҳои инфиродии забони арабӣ ҷой дошт”, - афзуд хонум Турсунзода.

Талоши Малика Рустамова, донишҷӯи тоҷик ҳам барои пайдо кардани чунин курсҳои омӯзишӣ чанд моҳ аст ки бенатиҷа мондааст.

“Тақрибан тамоми массасаҳои омӯзишии Душанберо гаштам, аммо ҳамаҷо мегӯянд, ки чунин курсҳоро надоранд. Баъзеҳо [намояндагони марказҳои забонамӯзӣ] мегӯянд, ба забони арабӣ талабот нест, қисме ба манъ шудани чунин курсҳо аз “боло” ишора мекунанд”, - гуфт Рустамова.

Раҳбари яке аз марказҳои хусусии забонамӯзӣ бо шартҳои ифшо нашудани номаш изҳор дошт, ки шахсони масъул дар мақомоти давлатӣ иҷозаи боз кардани курсҳои забони

арабиро намедиханд. Ӯ гуфт, дар ҳоли ҳозир ин забон “хавфнок” хонда мешавад.

“Ман борҳо талош кардам, ки дар барномаи марказ забони арабиро ҳам ворид намоям, чунки хоҳишмандон зиёд ҳастанд. Худам аз рӯи ихтисос омӯзгори забони арабӣ ҳастам ва садҳо нафар наздам меоянд, ки ин забонро биомӯзанд”, - мегӯяд ҳамсухбати SABAR.asia.

Таъкиди баъзе мансабдорон бар ин ки омӯзандагони забони арабӣ метавонанд ифротгаро шаванд, ӯро дар хайрат мегузорад.

“Яъне, агар чинӣ биомӯзем буддой ва агар англисӣ биомӯзем масеҳӣ мешавем? Мантиқ кучост?”, - мепурсад раҳбари маркази забонмӯзӣ.

Рӯзноманигор Меҳрангез Турсунзода низ тасмими манъи курсҳои омӯзиши забони арабиро нодуруст мешуморад.

“Забони арабӣ яке аз забонҳои СММ аст ва манъ кардани омӯхтани он нодуруст мебошад. Баръакс, ин забон бояд барои ҷомеа озод омӯзонда шавад, то хоҳишмандон онро роҳати беҳавф ёд бигиранд”, - андеша дорад Меҳрангез Турсунзода.

Вазорати маориф овозаҳоро рад мекунад

Шоҳин Саидов, муовини сардори Хадамоти давлатии назорат дар соҳаи маориф сару садоҳо перомуни манъи омӯзиши забони арабиро бепоя хонд.

“Ба мо ягон маротиба бо дархости боз кардани курсҳои забони арабӣ муроҷиат накардаанд. Тамоми ин сару садоҳо, ки Хадамоти назорат дар соҳаи маориф иҷозаи боз кардани курсҳои забони арабиро намедихад, овозае беш нестанд”, - таъкид мекунад ӯ.

Дар ин Хадамоти давлатӣ муътақиданд, ки забони арабӣ барои он омӯзонда намешавад, ки шаҳрвандон бештар курсҳои кутӯҳмудати англисӣ, олмонӣ, фаронсавӣ, чинӣ, ҷопонӣ ва русиро афзал медонанд.

Ҷаноби Саидов афзуд, дар Тоҷикистон ҳеҷ амру дастури расмӣ ҷиҳати манъи тадриси забони арабӣ вуҷуд надорад.

Малика Рустомова. Акси шахсӣ

Тоçиддин Асомуддинзода, ректори Донишгоҳи исломии Тоҷикистон низ ба набудани талабот ба омӯзиши забони арабӣ таъкид намуд. Вай инро ба бухроне рабт дод, ки дар кишварҳои арабӣ ба вуқӯъ пайвастанд.

“Замоне буд, ки ихтисоси шарқшинос яке аз маъруфттаринҳо ба ҳисоб мерафт. Он вақт кишварҳои ҷаҳони араб дар қатори давлатҳои барои сафар ва кор нисбатан амн ва роҳат қарор доштанд”, - гуфт Тоçиддин

Асомуддинзода. Акс аз CABAR.asia

Ҳоло бошад, ба андешаи ӯ, одамон бештар ба омӯзиши забонҳои чинӣ, англисӣ ва русӣ баргарӣ медиҳанд. Ректор афзуд, давоми даҳсолаи ахир як қатор кишварҳои арабӣ, монанди Лубнон, Сурия, Миср, Ироқ ва Яман бухрони амиқеро аз сар мегузаронанд.

“Ягон одами боақл на танҳо барои пайдо кардани кор ва ё роҳандозии тиҷорат ба ин кишварҳо намеравад, балки дар ин бора ҳатто фикр ҳам намекунад. Ин сабаб мешавад, то таваҷҷуҳи ҷавонон ба ин кишварҳо коҳиш ёбад”, - гуфт Асомуддинзода.

Тоçиддин Асомуддинзода мегӯяд, тасмим гирифта шуд, ки дар Донишгоҳи исломӣ курси забони арабӣ боз карда шавад, аммо ба он талабот набуд.

“Вақте талабот нест, наметавонем курсҳои омӯзишӣ боз кунем. Барои мисол, вақте ҳамагӣ як ё ду нафар муроҷиат мекунад, наметавонем ғуруҳи комил роҳ андозем ва аз нуқтаи назари иқтисодӣ наметавонем ба омӯзгорон маош бидиҳем”, - шарҳ дод ректор.

Дар Китобхонаи миллии Тоҷикистон “гӯша”-и Арабистони Саудӣ мавҷуд аст, ки онҷо курсҳои роғони забони арабӣ амал мекунанд. Акс аз саҳифаи Китобхонаи милли дар Фейсбук

Дар ҳамин ҳол, дар Китобхонаи миллии Тоҷикистон “гӯша”-и Арабистони Саудӣ фаъол аст, ки ҳаводорон метавонанд роғон забони арабӣ омӯзанд. Ба гуфтаи муштариёни гӯшаи мазкур, ҷавонони зиёде ба ин курсҳо меоянд, ки ба таваҷҷуҳ доштани насли ҷавон ба забони арабӣ далолат мекунад.

Ба иттилои Хадамоти давлатии назорат дар соҳаи маориф, дар қаламрави ҷумҳурӣ беш аз 258 маркази забномӯзӣ мавҷуд аст. Аз ин шумора, 158-тои он дар шаҳри Душанбе, 39-то дар вилояти Суғд, 32-то дар навоҳии тобеи ҷумҳурӣ, 25-то дар вилояти Хатлон ва 4-то дар ВМКБ амал мекунанд.

Арабӣ ҳеч дахле надорад?

Бархе аз коршиносон бар инанд, ки амалан манъи курсҳои забони арабӣ идомаи

сиёсати маҳдудсозии динӣ дар Тоҷикистон аст.

Абдумалик Қодиров, таҳлилгари тоҷик мегӯяд, сиёсати мавҷуди маҳдудсозии динӣ ба ин маъно нест, ки дар мақомот афроде ҳастанд, ки бо ислом нигоҳи душманона доранд.

“Ҳамин одамоне ки ба омӯзиши забони арабӣ иҷоза намедиханд, агар дар манзилашон мусибате сар занад, маросими дафн созмон медиханд ва ҳатман назди мулло рафта, барои майит “Ёсин” мехонанд. Яъне, онҳо зидди ислом нестанд. Аммо дар симои руҳониён душмани сиёсӣ ва рақибро мебинанд, ки имкони таъсиргузори рӯи бештари одамонро доранд. Ва агар чехраи руҳонӣ забони арабиро медонад, метавонад аз донишҳои исломи баҳраи бештар бардошта, эътирофи ҷомеаро соҳиб гардад”, - таъкид намуд Қодиров.

Абдумалик Қодиров. Акс аз ozodi.org

Ба андешаи Абдумалик Қодиров, барои ҳар низоми худкома одамоне, ки қодиранд оммаи васеъро аз пайи худ бубаранд ва тавони ба одамон талқин кардани идеяҳои онро доранд, хатарнок ба шумор мераванд.

Умед Чайхонӣ. Акс аз саҳифаи шахси фэйсбук

“Дар ҷойе ки рақобати сиёсӣ вучуд надорад, намояндаҳои дин метавонанд рақиб ба ҳисоб раванд. Эҳтимолан, дар Тоҷикистон сиёсати маҳдудсозии динӣ барои он суръат мегирад, ки таъсири чехраҳои маъруфи динӣ коҳиш дода шавад”, - изофа намуд ӯ.

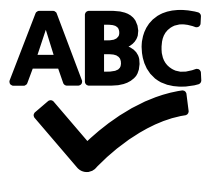
Умед Чайхонӣ, донишманди тоҷик фикр намекунад, ки омӯзиши забони арабӣ метавонад барои Тоҷикистон таҳдид эҷод кунад, ҳарчанд мегӯяд, бархе афроди омӯзандаи ин забон метавонанд ифротгаро шаванд.

“Аммо ин наметавонад баҳонае барои манъи омӯзиши забони арабӣ дар тамоми қаламрави кишвар бошад”, - гуфт Чайхонӣ.

Ба тахмини Чайхонӣ, ин эҳтимол вучуд дорад, ки пушти ин маҳдудсозии манфиати касоне қарор дошта бошад, ки дар пасманзари афзоиши муҳоҷирати меҳнатӣ ба кишварҳои арабӣ талош мекунанд, ин навъи фаъолиятро зеринхисор бигиранд.

“Фарзияи бархе мансабдорон дар ин маврид, ки ҳамаи онҳое ки забони арабӣ меомӯзанд, “ифротӣ” ва онҳое ки форсӣ меомӯзанд, шиа мешаванд, аз сатҳи ниҳоят пасти чунин раҳбарон далолат мекунад. Ҳамин шахсони масъул таҳдиде барои Тоҷикистон, амнияти миллӣ ва давлатии он ҳастанд”, - таъкид намуд вай.

Ин мавод дар доираи лоиҳаи Намояндагии Институти инъикоси ҷанг ва сулҳ (IWPR) «Муколамаи озод барои рушди субот дар Осиёи Марказӣ» омода шудааст.

If you have found a spelling error, please, notify us by selecting that text and pressing *Ctrl+Enter*.